

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: En Tallerken Jord

Citation: Aakjær, Jeppe: "En Tallerken Jord", i Aakjær, Jeppe: *Artikler og Taler*. - 1919, Gyldendal, 1918-19, s. 490. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer04tom-shoot-workid59664/facsimile.pdf> (tilgået 24. januar 2022)

Anvendt udgave: Artikler og Taler. - 1919

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

sige: til de Sagtnodigste; de Trodsige, og det vil sige de Bedste, de betakkede sig; de vendte sig vredt omkring og gik ned til Havet og tog Billet til Amerika.

Jeg beder Dem da: Lad den jyske Hede ligge som Reserve. Jeg sværger Dem til: Vi faar aldrig Brug for den til andet end til Ferierejser, til Luftspejlinger, til Dyrs Fredning, til Fugiens Flugt!

Den jyske Hede er i mine Øjne den ejendommeligste, og ubestridt er det den mædste Del paa det danske Landskabskort. Lad denne Oidtidsskygge vedblivende hvile paa vor Mors vejrslagne Kind! Kald den uskjøn, unyttig, om De vil, men kald den ikke „en Skamplet“, hvad somme har gjort.

„Lad det staa!“ sagde Bonden om Rundetaarn. Lad det samme Ord gjælde om, hvad der endnu er levnet af gamle, synlige Minder fra Fortiden. Lad os drage Omsorg for, at det Land, vi elsker, maa bevare en Række konstante Træk i sit Fysiognomi, for at ogsaa dets Børns Kjærlighed til dette Land kan bevares i Bestandighed til de sildigste Tider.

EN TALLERKEN JORD.

»Politikens«, 7. Juni 1910.

Til Redaktør S. Neble, Omaha!

Maa jeg gennem „Politiken“ faa Lov til at takke Dem for Deres Redegjørelse angaaende Dansk-Amerikanernes Hensigter med den jyske Hede.

Dette at vore Brødre derovre i Vest skulde komme her til Jylland for at udslette endnu en fattig Ejendommelighed af det danske Land, det har gjort mig saa bedrøvet, at jeg kunde græde derved. Det glæder mig, at De ikke vil være med dér. De vil være med til Lyngens Bevarelse.

Men 500 Td. Ld., hvad er det? Kun en Tallerken Jord. I min Barndom levede der oppe paa Heden en Husmand, der ejede 1000 Tdr. Land Hede og gav 100 Tdr. til hver af sine mange Sønner, uden at de derfor blev saa særlig velhavende. Da solgtes Heden ikke sjældn til 4 Kr.

Td. Nu er der gaaet Spekulation i den. Det fattes ikke paa danske Rigmænd, der har haft Lyst til at snobbe for „Hedeselskabet“ og en bagvendt Patriotisme ved at opkjøbe store Hedestrækninger til Beplantning; skulde der ikke nu findes en eneste, der havde Lyst til at lægge et Stykke ejendommelig Hede ved Siden af Dansk-Amerikanernes i Ræbik, saa det dog kunde se ud af noget? Hvad om det Selskab, der pynter sig med Hedens Navn, for at gjøre nogle af dets store Forsyndelser god igjen, havde kjøbt *Hjelm Hede* til Fredning i Stedet for som nu til Udsietelse! Men fra den Kant ventes ingen Skaansel. „Hedeselskabet“ har forskanset sig bag sine Stabler af Pindebrænde, og dér faar det ha' Lov til at blive. Men hvad om vi rottede os sammen til Hedens Bevarelse, Digterne, Malerne, de saa foragtede Æstetikere, og gjorde de kjære Dansk-Amerikaneres 500 Tdr. til 5000 Tdr. eller endnu bedre 1 Kv. Mil; i Sandhed en beskednen Fordring, hvor Tælen er om Landsejendommelighed.

Under alle Omstændigheder skal vore danske Brødre i Amerika ha' Tak for, at de har villet rejse Hjemmedanskerens Samvittighed paa dette Punkt, om end i den ellefte Time. Det er vor egen dybe Skam og Vanære, om vi ikke forstaar Meningen med deres Gave og føler Trang til at øge den og gaa videre i den viste Retning.
